

Sygn. akt I C 4368/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2020r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 września 2020r. w K.

sprawy z powództwa **M. F. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę i o ustalenie

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki M. F. kwotę 15.901,08zł (piętnaście tysięcy dziewięćset jeden złotych 08/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 15.000,00zł (piętnaście tysięcy złotych 00/100) od dnia 26 lipca 2018r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 901,08zł (dziewięćset jeden złotych 08/100) od dnia 26 lipca 2018r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwotę 796,00zł (siedemset dziewięćdziesiąt sześć złotych 00/100) tytułem części nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 572,22zł (pięćset siedemdziesiąt dwa złote 22/100) tytułem części nieuiszczonych wydatków,

4. nie obciąża w całości powódki M. F. kosztami procesu,

5. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki M. F. kwotę 105,61zł (sto pięć złotych 61/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 4368/18

UZASADNIENIE

W dniu 14 listopada 2018r. powódka M. F. skierowała do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwoty 30.000,00zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze zdarzeniem z dnia 22 września 2017r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 26 lipca 2018r. do dnia zapłaty i kwoty 901,08zł tytułem poniesionych kosztów leczenia powypadkowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 26 lipca 2018r. do dnia zapłaty, a także ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku, oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że dnia 22 września 2017r. w K. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w trakcie którego kierująca pojazdem m-ki H. o nr rej. (...) nie zachowała szczególnej ostrożności podczas wykonywania

manewru cofania, wskutek czego potrafiła pieszą M. F. powodując powstanie u poszkodowanej uszczerbku na zdrowiu.

U powódki zdiagnozowano uraz zmiążdżeniowy stopy prawej, wieloodłamowe, zmiążdżeniowe złamanie kości sześciennej, zagrażający zespół ciasnoty przedziałów powięziowych, uraz/słuczenie głowy, szok powypadkowy.

Bezpośrednio po zdarzeniu powódce udzielono pomocy w S. (...) w K.. Uraz stopy zabezpieczono szyną gipsową. Powódka po zaopatrzeniu ambulatoryjnym kontynuowała leczenie u specjalisty ortopedy i przyjmowała środki farmakologiczne.

Powódka po wypadku odczuwała ból oraz wymagała wsparcia osób trzecich. Skutki zdarzenia miały wpływ na aktywność fizyczną powódki.

Powódka do dzisiaj odczuwa negatywne następstwa doznanego urazu w obszarze fizycznym oraz psychicznym.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego. W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego przyznał powódce zadośćuczynienie w łącznej kwocie 5.500,00zł i odszkodowanie z tytułu poniesionych kosztów opieki w wysokości 1.176,00zł.

W ocenie powódki tak ukształtowana kwota zadośćuczynienia jest rażąco zanizona, a wartość odszkodowania nie pokrywa wszelkich wydatków, które poniosła w związku z leczeniem.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2018r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 4368/18 zwolnił w całości powódkę od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia przez powódkę istnienia związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem a rodzajem, charakterem i rozmiarem doznanego uszczerbku na zdrowiu, w tym cierpienie fizycznych i psychicznych, a wysokością dochodzonego zadośćuczynienia i odszkodowania. Pozwany wskazał również, iż kwota wypłacona powódce w toku postępowania likwidacyjnego tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do rozmiaru doznanej przez nią krzywdy oraz brak jest podstaw do wypłaty dalszego odszkodowania z tytułu szkody majątkowej. Pozwany zakwestionował również żądanie ustalenia jego odpowiedzialności na przyszłość za skutki zdarzenia oraz datę wymagalności roszczenia odsetkowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 22 września 2017r. w K. kierująca pojazdem osobowym m – ki H. o nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i spowodowała nieumyślnie wypadek w ten sposób, że prowadząc ten samochód, jadąc podwórzem posesji Al. (...), wykonując manewr cofania, nie zachowała szczególnej ostrożności i nieprawidłowo obserwowała tor jazdy za pojazdem, w wyniku czego nie ustąpiła pierwszeństwa i potrafiła pieszą powódkę M. F., najeżdżając na jej stopę, w wyniku czego poszkodowana doznała obrażeń ciała w postaci obrzęku stopy i stawu skokowego, zmiążdżeniowego złamania kości sześciennej lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni.

Na miejscu zdarzenia przeprowadzono interwencję Policji.

Poszkodowana została przewieziona do Wojewódzkiego Szpitala (...) w K..

W stosunku do sprawcy zdarzenia – kierującej pojazdem m – ki H. o nr rej. (...) Sąd Rejonowy w Kaliszu prawomocnym wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2018r. w sprawie o sygn. akt II K 227/18 warunkowo umorzył postępowanie karne o czyn z art. 177 § 1 kk oraz zasądził na rzecz powódki kwotę 300,00zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

(notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 8, kopia wyroku II K 227/18 k. 9, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 60, zeznania świadka M. T. k. 72v, przesłuchanie powódki M. F. k. 73-73v, opinia sądowno – lekarska k. 76)

W dniu zdarzenia oraz w dniu 23 września 2017r. powódka była konsultowana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K..

U powódki rozpoznano stłuczenie innych i nieokreślonych części stopy, a ponadto uraz zmiążdżeniowy stopy prawej, wieloodłamowe, zmiążdżeniowe złamanie kości sześciennej, zagrażający zespół ciasnoty przedziałów powięziowych.

Powódkę zaopatrzone w szynę gipsową oraz przepisano środki farmakologiczne.

Powódkę skierowano do dalszego leczenia w poradniach chirurgicznej i ortopedycznej, natomiast powódka odmówiła hospitalizacji i proponowanej diagnostyki TK stopy.

Powódka kontynuowała leczenie specjalistyczne i usprawniające oraz zażywała środki farmakologiczne.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia, które przejawiają się okresowymi bólami kończyny oraz pogorszeniem sprawności.

(karta informacyjna szpitalnego oddziału ratunkowego k. 10, 11-12, 13-15, historia choroby k. 16-19, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 60, przesłuchanie powódki M. F. k. 73-73v)

W obszarze skutków chirurgicznych u powódki rozpoznano stan po złamaniu zmiążdżeniowym kości śródstopia i zmiążdżeniu tkanek miękkich lewej stopy, wygojone prawidłowo, z nieznacznym osłabieniem siły lewej kończyny dolnej.

Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki wynosi 5%.

U powódki przeprowadzono skuteczną rehabilitację, która pozwoliła na praktycznie całkowity powrót kończyny do normalnej funkcji. U powódki występuje nieznaczne osłabienie lewego podudzia, co powoduje utykanie i gorsze podparcie na lewej kończynie dolnej, kończyna nie jest zniekształcona. Opieka osób trzecich była początkowa niezbędna w zabezpieczaniu czynności życia codziennego.

Rokowanie na przyszłość jest dobre, nie ma powodu sądzić, że może nastąpić eskalacja zmian czynnościowych i anatomicznych po przebytych urazach.

Nie podjęcie przez powódkę leczenia szpitalnego, pomimo wyraźnych zaleceń ortopedów było czynnikiem wydłużającym okres niepełnosprawności. W trakcie pobytu w oddziale ortopedycznym rehabilitacja wczesna byłaby zdecydowanie bardziej skuteczna niż rehabilitacja ambulatoryjna.

(opinia chirurgiczna k. 88-89)

Z punktu widzenia ortopedycznego u powódki na skutek wypadku z dnia 22 września 2017r. rozpoznano stan po złamaniu kości sześciennej lewej.

Przebyty uraz spowodował u powódki powstanie stałego uszczerbku na zdrowiu w rozmiarze 5%. U powódki nie doszło do powstania powikłań – ostatecznie nie wystąpił zespół ciasnoty powięziowej. U powódki nadal występuje naruszenie sprawności w postaci ograniczenia supinacji o 1/3 prawidłowego zakresu. Leczenie trwało do 6 miesięcy. Rokowanie jest dobre albowiem nie doszło do zniekształcenia kości, w przyszłości nie należy się spodziewać powstania i rozwoju

zmian zwyrodnieniowych pourazowych. Stan zdrowia powódki jest utrwalony. Po wypadku powódka wymagała pomocy osób trzecich, a skutki zdarzenia i przebieg leczenia powodowały u powódki dolegliwości bólowe.

(opinia ortopedyczna k. 95-98, 114)

W wyniku przedmiotowego wypadku powódka nie doznała obrażeń o charakterze neurologicznym.

(opinia neurologiczna k. 126-127)

Powódka, w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie poniosła również dalsze wydatki z tytułu kosztów leczenia w wysokości 901,08zł.

(faktury i rachunki k. 20-29)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym (...) S.A. z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...)01.

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe i decyzjami z dnia 17 i 27 listopada 2017r. i 26 lipca 2018r. przyznał powódce kwotę pieniężną tytułem zadośćuczynienia w łącznej wysokości 5.500,00zł i kwotę pieniężną odszkodowania obejmującego zwrot kosztów opieki w wysokości 1.176,00zł.

(decyzja k. 30, 31, 32-34)

Sąd uznał za przydatne do ustalenia stanu faktycznego opinie sporządzone przez biegłych chirurga, ortopedę i neurologa albowiem są one pełne, jasne, zrozumiałe, wyczerpujące i kompleksowe oraz wewnętrznie spójne. Biegli w poszczególnych opiniach udzielili odpowiedzi na wszystkie postawione w tezach dowodowych pytania, sformułowania zawarte w treści każdej z opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegli przedstawili metody badawcze, materiał badawczy, na którym się oparli. Wnioski końcowe każdej z opinii są zwięzłe i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłych badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegły ortopeda w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkował się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnego materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Podnoszone przez stronę powodową uwagi należy w tych warunkach uznać jedynie za polemikę z prawidłowo i właściwie sporządzonym dokumentem procesowym i nie stanowi podstawy do reformacji albo odrzucenia czy to w całości lub w części tak przeprowadzonych w postępowaniu rozpoznawczym czynności procesowych.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. (...) (Dz. U. 2019.2214 – j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą (art. 361 § 1 kc).

Opisana w cyt. powyżej przepisach odpowiedzialność jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, która oparta jest na założeniu, że sam ruch mechanicznego środka komunikacji stwarza zwiększone ryzyko dla otoczenia, niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania podmiotu prowadzącego taki pojazd.

Odpowiedzialność taką uchylają jedynie okoliczności egzoneracyjne. Posiadacz pojazdu może się uwolnić od odpowiedzialności wyłącznie przez wykazanie, że szkoda powstała na skutek: siły wyższej, wyłącznej winy poszkodowanego, wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą posiadacz nie ponosi odpowiedzialności.

Wina poszkodowanego zachodzi wówczas, gdy można mu postawić zarzut niedokładania należytej staranności wymaganej od osoby rozważnej w konkretnych okolicznościach. Wyłącza ona odpowiedzialność, gdy jako jedyna, w świetle wskazań nauki i doświadczenia życiowego, jest na tyle poważna, że może być uwzględniana, pochłaniając przy tym inne poboczne okoliczności.

Odpowiedzialność posiadacza pojazdu wykluczona jest także w sytuacji wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą ten nie ponosi odpowiedzialności. Wyłączenie odpowiedzialności z tytułu ryzyka z art. 436 § 1 kc następuje nie tylko wówczas, gdy szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, lecz także wtedy, gdy szkoda jest wyłącznie następstwem zawinionych działań (zaniechań) poszkodowanego i osoby trzeciej (tak SN w wyr. z dnia 6 lipca 1973r. w sprawie o sygn. akt II CR 156/73, opubl. OSPiKA 1974, Nr 5, poz. 85).

Dla przypisania odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji, którego odpowiedzialność konstruowana jest na zasadzie ryzyka, zbędne jest rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie lub bezprawne zaniechania (tak SN w wyr. z 19 czerwca 2001r., II UKN 424/00, opubl. OSN 2003, Nr 6, poz. 155, oraz w wyr. z 14 lutego 2002r., I PKN 853/00, opubl. O. (...) (...)) – por. E. G., P. M. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 7, W. 2016.

Jak już wskazano dla ustalenia odpowiedzialności za szkodę niematerialną warunkiem koniecznym jest istnienie adekwatnego związku przyczynowego między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Ł. (...) z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w B. (...) z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. L. (...)nr(...), wyrok s.apel. w G. (...) z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. L. (...) nr(...) wyrok s.apel. w K. (...) z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. L. (...) nr (...)

Szkoda zarówno majątkowa, jak i niemajątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w L. (...) z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14,

opubl. L. (...) nr(...), wyrok s.apel. w B. (...) z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w W. (...)z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w Ł. (...) z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w L. (...) z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. L. (...) nr (...).

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznany uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w W. (...) z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w K. (...) z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. L. (...) nr(...), wyrok s.apel. w L. (...) z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w B. (...) z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w Ł. (...)z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w Ł. (...) z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w Ł. (...) z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w G. (...) z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. L. (...) nr (...)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powódki szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w zależności z istniejącymi u niego schorzeniami samoistnym i innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powódki schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 15.000,00zł, których rozmiar oszacowano przy określonych przez biegłych chirurga, ortopedę i neurologa rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu powódki na poziomie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu urazów ortopedycznych i chirurgicznych na poziomie po 5% i neurologicznych na poziomie 0%, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne

poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powódki, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

Odszkodowanie wypłacone powódce w ramach postępowania szkodowego w łącznym rozmiarze 5.500,00zł oraz przyznane w postępowaniu karnym w sprawie II K 227/18 w wysokości 300,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tego odszkodowania, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

W szczególności Sąd miał na względzie rodzaj, charakter i rozmiar doznanej krzywdy, w tym cierpień fizycznych i psychicznych, w szczególności rozciągnięty w czasie proces leczenia i rehabilitacji i jego rezultaty oraz wpływ zdarzenia na bieżące funkcjonowanie powódki.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w W. (...) z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. wK. (...) z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl.L. (...) nr(...), wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. (...) nr (...).

Powódka była również uprawniona do żądania zwrotu wydatków z tytułu kosztów leczenia. Powódka poniosła dalsze wydatki na leczenie w wysokości 901,08zł.

Świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych. Przepis art. 444 § 1 kc nie nakłada na poszkodowanego obowiązku wykazywania, iż nie mógł skorzystać z państwowej służby zdrowia. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15, opubl. Biul. SN (...)).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego nie pogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają

w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności.

W tym miejscu należy wskazać, iż powódka zaniechała wskazania dalszych dowodów, których przeprowadzenie mogłoby zmienić i zmniejszyć obraz doznanych przez nią cierpień fizycznych i psychicznych.

Obowiązkiem stron postępowania było w ramach procesu przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenia (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność ich twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. L. (...) nr (...)).

Niezasadne jest w ocenie Sądu żądanie powódki ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Roszczenie o naprawienie szkody - jak każde roszczenie majątkowe - charakteryzuje się określoną trwałością w czasie, ograniczoną jedynie terminem przedawnienia (por. art. 117 § 1 kc). Ustalenie odpowiedzialności sprawcy za szkodę przysłą z reguły ma zapobiec przedawnieniu roszczenia oraz ma na celu wyeliminowanie lub przynajmniej złagodzenie trudności dowodowych mogących wystąpić z kolejnym procesie odszkodowawczym z uwagi na upływ czasu pomiędzy wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę, a dochodzeniem jej naprawienia.

Po wprowadzeniu w życie art. 442¹ kc powód nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, ze względu na zawartą tam regulację, która eliminuje niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta się ujawniła, przy czym powód w ramach istniejącego postępowania w żaden sposób nie wykazał, iż przy uwzględnieniu ujemnych następstw przedmiotowego zdarzenia może posiadać w przyszłości trudności dowodowe w ewentualnym przyszłym procesie, powodowanych wpływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia.

W przypadku wystąpienia „nowej” szkody pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym poszkodowany będzie mógł w terminie 3 lat od powzięcia wiadomości o jej wystąpieniu dochodzić jej naprawienia na drodze sądowej (art. 442⁽¹⁾ § 1 i 3 kc), dlatego jeśli powodowi przysługuje roszczenie o zasądzenie świadczenia, to brak jest interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość – por. wyrok s.apel. w K. (...) z dnia 4 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1508/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w B. (...) z dnia 14 maja 2008r. w sprawie o sygn. akt I ACa 192/o8, opubl. O. (...)(...)

Sąd miał również na względzie treść opinii sporządzonej przez biegłego ortopedę na potrzeby niniejszego postępowania, w szczególności wypowiedź tego specjalisty, co do możliwości wystąpienia w przyszłości negatywnych skutków w obszarze zdrowia powoda i ich rodzaju.

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w W. (...) z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. L. (...) nr(...) wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. L. (...) nr (...)

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w R. (...) z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. L. (...) nr (...)

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w R. (...) z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s. apel. w L. (...) z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. L. (...) nr (...), wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. L. (...) nr (...).

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. (...) (Dz. U. 2019.2214 – j.t. ze zm.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku F. (...) - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we W. (...) z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. L. (...) nr (...), wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. L. (...) nr (...), por. wyrok s.apel. w P. (...) z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 L. (...) nr (...)

O kosztach procesu w związku z częściowym uwzględnieniem powództwa orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 100 kpc i art. 102 kpc oraz w oparciu o treść § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2020.755 – j.t. ze zm.).

Przepis art. 102 kpc ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Szczególnie uzasadnione wypadki, o których mowa w art. 102 kpc zaistniały w stosunku do powódki. Do kręgu tych wypadków należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Sąd stosując opisaną instytucję brał pod uwagę sytuację wynikającą z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu oraz sytuację majątkową i życiową strony powodowej, co daje asumpt do stwierdzenia, iż powódka nie jest w stanie takich kosztów ponieść – por. wyrok s.apel. w K. (...) z dnia 13 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 596/14, opubl. L. (...) nr(...), wyrok s.apel. w B. (...) z dnia 11 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 209/14, opubl. L. (...) nr(...)

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.